

De genaakbare pijlen van Eros

Een ontmoeting met Phoenixtrainers Hannah Lassche en Laurens Timmer rondom de magnetische oerenergie van het leven, de drijvende kracht achter aantrekking, passie en lust. In een interview over Eros kan het bijna niet anders dan dat Thanatos ook in de ruimte is. De twee mythologische figuren zijn nu eenmaal onlosmakelijk met elkaar verbonden. Welke invloed hebben ze gehad op de persoonlijke en professionele geschiedenis van deze twee trainers die hun loopbaan zijn begonnen als – respectievelijk – seks- en relatietherapeut en fysiotherapeut? Wat stond er op hun eigen systemische geboortekaartje en hoe nemen ze hun levenservaringen mee in het werken met liefdesoverdracht?

Er brandt een kaars op het tafeltje naast de stoel waarin Hannah plaatsneemt. Terwijl we nog even wachten op Laurens, neemt zij ons mee in het veld van Thanatos waar ze zich middenin bevindt. Een week geleden is haar moeder overleden. Een groot contrast met deze ontmoeting over Eros. De meegebrachte kaars en de koraalroze nagellak waarmee Hannah nog op het laatst de nagels van haar moeder heeft gelakt, bevestigen de intentie dat dit gesprek ook ter ere van haar moeder plaatsvindt. Nadat ook Laurens in de ruimte is, opent Hannah met een voor haar dierbaar verhaal.

Eén zilveren sandaaltje lag verloren in het gras. Dat was het enige houvast van Demeter, godin van de vruchtbaarheid, in de zoektocht naar haar verloren dochter.

Het was een stralende lentedag en de jonge Persephone, dochter van Demeter en oppergod Zeus, liep door een veld vol krokussen, papavers en narcissen. En net toen ze zich bukte om er eentje te plukken, hoorde ze een vreemd geluid. De grond begon te dreunen en spleet ineens open in een reusachtige zigzag. En diep vanuit het binnenste van de aarde stormde Hades, de god van de onderwereld, omhoog. Hoog en machtig in zijn strijdswagen, getrokken door vier gitzwarte paarden. Hij sleurde het meisje met zich mee, al dieper omlaag. Haar geschreeuw werd zwakker en zwakker. Toen sloot de aardbodem zich en werd het stil, alsof er nooit iets gebeurd was. Eén zilveren sandaaltje lag verloren in het gras, een laatste geur van vertrapte bloemen.

Uit: Eros in begeleiding; Overdracht als leerlandschap

Hannah: 'De schreeuw van de moeder is wat me zo diep raakt: STERF! De ontluikende, prille onschuld van het meisje en hoe ze dan transformeert tot koningin van de onderwereld. Vroeg of laat komt er in de ontwikkeling van de vrouw een Hades-ervaring. Als een uitnodiging, een universeel principe. Hoe de wond in de diepte kan transformeren tot een koningin die zowel in het licht als in het donker kan zijn. Alle seizoenen van het leven ingesloten. Dat is wat me raakt in dit verhaal.'

Hoewel het thema voor onze ontmoeting 'Eros in de begeleiding' is, besluipst Thanatos ons bij het begin van het gesprek uit alle hoeken van de kamer. Alsof we het aanvoelden, laten we de ontmoeting zijn werk doen.

Laurens pakt de handschoen op en vertelt over zijn perioden van donkerte. Hij wordt weer even dat achtjarige jongetje dat in het ziekenhuis naast het bed van zijn zieke vader staat. Deze kan na een hersenbloeding niet meer lopen, niet meer praten en moet zich weer leren oprichten. 'Sindsdien is het voor mij steeds weer een opgave om me naar het leven te richten.' Thanatos lijkt vanzelfsprekender dan Eros. 'Na mijn scheiding ben ik verliefd geworden op een andere vrouw. Mijn eerste beweging is om dat weg te drukken.'

Ook Hannah komt, in haar woorden, uit een veld van Thanatos. Ze was drie maanden oud toen haar oma, de moeder van haar vader, overleed. 'Ergens heb ik besloten: ik zal het licht aansteken. Dat voelde als een roep, een bestemming, een opdracht. Er was veel Eros in ons gezin. Er werd open over seksualiteit gepraat en er werd ontspannen omgegaan met bloot. Mijn ouders hebben veel van het leven kunnen genieten. In hun relatie was er zowel aantrekkingskracht als strijd. In dat veld ben ik dicht naast mijn vader terechtgekomen en heb ik flink met mijn moeder gestreden. Ik kwam onbewust op haar plek te staan. Zo ontstond de magische beweging van me iets groter maken en "ik kan dit oplossen".'

Wat is de invloed geweest van Eros op jullie leerschool?

Laurens: 'Waarom ben ik in eerste instantie fysiotherapeut geworden? Mijn geschiedenis is met me meegereisd in dat wat me heeft gegrepen. Het functioneren van het menselijk lijf heeft me van jongs af aan gefascineerd. Hoe zit het nu als je je schouders zo beweegt? Hoe krijg je je schouder weer omhoog op zo'n manier dat je er geen last van hebt? Eros is een woord dat ik pas ken sinds ik bij Phoenix opleidingen ben gaan volgen. Bij Phoenix kreeg ik taal voor waar ik steeds mee bezig ben: het oprichten van dingen die in slaap zijn gevallen. Mijn werk met het lijf en de aanraking betekent dat ik met levensenergie bezig ben. Dan komt er zoveel Eros in mij vrij.'

Hannah: 'Tijdens mijn studie psychologie had ik een bevlogen docente voor het vak seksualiteit en relaties. In mijn keuze voor die specialisatie is natuurlijk ook iets van ooit met mij meegereisd. Ik was al jong gefascineerd door de man-vrouwdynamiek. Op mijn dertiende las ik *Mannen komen van mars, vrouwen van Venus* [van John Gray, red]. Alles om de (liefdes)strijd tussen mijn ouders te begrijpen. Als puber heb ik me vol laten raken door de pijlen van Eros. Ik voelde me vrij om daarin te groeien en te experimenteren. In de beginjaren van mijn carrière heb ik lang de onschuld van het jonge meisje bij me gehad. Liever Eros dan Thanatos. Dat het soms ook heel donker kan worden in een mensenleven wist ik wel, maar doorleefde ik later pas echt. Het kunnen verblijven bij de nacht, het niet-weten, dat heeft zich verdiept bij Phoenix. Het heeft me veel gebracht in het werk dat ik doe, maar vooral ook persoonlijk. We hebben als familie veel verlies ervaren de afgelopen jaren. En in de hoop om dicht bij mijn moeder te komen, verloor ik haar juist meer en meer. Ik ben zelf door een grote crisis gegaan. Er waren perioden dat ik schrok van hoe donker het was in mij. Mijn oude overleving werkte niet meer, licht aansteken was niet genoeg, en ik heb op de tast gelopen. Na mijn moeders overlijden

hadden we bedacht dat het fijn zou zijn voor de kinderen om op de kist te kunnen tekenen. Uiteindelijk hebben vooral mijn vader en ik, onafhankelijk van elkaar, uren achtereen gekleurd. Er kwam een creatie-energie vrij waarover ik me verbaasde; ook dat is Eros.'

Laurens: 'Het is een diep vertrouwen dat het leven ook weer z'n stroom vindt. Wat ik goed ken, is de schrik zodra Eros komt. Ik ben onlangs verhuisd en toen het net rond was met dat nieuwe huis werd het anderhalve dag ontzettend donker in mij. Ik kon het niet vieren. Het helpt dan niet om te zeggen: nu moet je hiermee ophouden. Ik weet nog goed dat Ruth [Bellinkx, een collega-trainer, red] tegen me zei: "Laurens, maar zoveel lichtheid kan jij toch helemaal niet verdragen?" En dat met die grote Eros-glimlach van haar.'

Hoe klinkt dit door in het overdrachtsveld waarmee jullie werken?

Laurens: 'Ik had als fysiotherapeut ooit een vrouw onder behandeling die mij vertelde dat ze verliefd op mij was. Ik schrok me kapot en heb de behandeling meteen stopgezet. Nu zou ik proberen de verticale relatie te behouden en de Eros-energie in te zetten ten dienste van haar proces. Ik heb geleerd om, in plaats van te schrikken, mezelf weer op te richten en langer in het licht te blijven, doordat ik de energie in mij voel stromen van bekken naar hart. Toen me dat eenmaal lukte, kreeg ik ook erotische overdracht met een opmerking als: "Ik zou je wel kunnen bespringen!" Nu kan ik daarvan genieten én blijven staan.' >

'Bij Phoenix leren we onszelf toegankelijker te maken, in de diepte van ons donker en in de hitte van ons levensvuur'

Hannah Lassche en Laurens Timmer (beide 1984) zijn trainer en coach. Ze geven allebei les aan de driejarige opleiding in Professionele Communicatie en aan de Jongerengroep en je kunt bij hen terecht voor individuele coachingsgesprekken. Laurens kom je bijvoorbeeld tegen in de workshops *Mannenkracht* en *Omgaan met angst, woede en weestand* en Hannah onder meer bij *Professional Sisterhood* en *Hoe raak ik je aan?*

'Ik vind ook dat er een grote verantwoordelijkheid zit in het werk dat we doen, omdat het zo intiem is en omdat het zo over de levensbeweging gaat'

Hannah: 'Ik herinner me een mannelijke cliënt waarmee ik een klik had. De sessies werden steeds leuker, maar er werd niet zoveel geleerd. Ik moest iets doen om de magie te doorbreken. Iets met Thanatos. Ik benoemde de overdracht. De temperatuur daalde, de teleurstelling was aan beide kanten voelbaar, maar we kwamen wel ergens. Ik heb van Morten Hjort geleerd dat als je jezelf toestaat om alles wat er in de ontmoeting gebeurt, vol te mogen voelen, je dit bewust kunt inzetten. Ik leerde mezelf waarnemen: wat voel ik hierbij, wat wordt er geraakt in mij? En natuurlijk is hierbij een veilige bedding van belang, zeker in het werken met hechtingswonden. Ik schrik nu minder snel van Eros tussen mij en de ander. Bij Phoenix leren we onszelf toegankelijker te maken, in de diepte van ons donker en in de hitte van ons levensvuur. Hoe meer we beschikbaar hebben in onszelf als begeleider, hoe meer er in het resonantieveld vrij komt voor de mensen waarmee we werken.'

Waar wordt het spannend in een groep of met een cliënt? Weet je altijd of iets voor een cliënt of cursist goed is?

Laurens: 'Een waarde van mij is: niet over de grens gaan. Vanuit mijn overdracht met Eros reist de vraag "wat is het goede?" altijd met me mee. Op een goede dag houdt die vraag mij alert en ben ik ook vol aanwezig met Eros. Als ik op een slechte dag alleen maar goed wil doen, blijf ik in mijn Thanatosveld. Dan ga ik heel voorzichtig worden.'

Ik maak dan wat minder snel een stap en ga mij inhouden. Dan wordt het heel nauw. Op een goede dag kan ik naast iemand staan en voorgaan in zo'n diepe schreeuw, ook al voel ik eerst zelf vanbinnen: maar dit ga ik niet doen. Als ik dan bij het achtjarige jongetje in mij kom, hem plek geef, dan kom ik in het vrije, in de schreeuw. Als ik naast mijn vader blijf die in zijn bed ligt, dan schreeuw ik niet en dan kom ik niet met een scherpe interventie. Dat is een spannend gebied. Ik vind ook dat er een grote verantwoordelijkheid zit in het werk dat we doen, omdat het zo intiem is en omdat het zo over de levensbeweging gaat.'

Hannah: 'Het werken bij Phoenix begint bij de ontmoeting en het veld dat zich tussen ons opent. Eros gaat over de vraag: mogen al die gevoelens die bij Eros komen kijken een plek krijgen? En natuurlijk kunnen we de plank ook misslaan. Ik heb wel eens gehad dat ik vol vooringing en dat iemand niet meeschreeuwde. Het is een kwetsbaar gebied. Wat als je zelf vol komt opdagen op de grens en de ander is daar nog niet klaar voor? Daarin zijn we als trainer heel genaakbaar. Die wederzijdse kwetsbaarheid is soms bloedspannend, maar het maakt de ontmoeting wel eerlijker.'

Soms hoor je zelfs gelach opstijgen uit de aarde. Een diep bassend geschater en een lichtvoetige meisjeslach, als het geluid van een onderaardse rivier en een heldere waterval. Sindsdien kennen we de kringloop van de seizoenen: lente, zomer, herfst en winter, en dan opnieuw de lente!

Uit: Eros in begeleiding; Overdracht als leerlandschap

Voordat we het goed en wel in de gaten hebben, is het vooraf ingeschatte uur alweer voorbij. *Time flies when you're having fun* in Erosland, zelfs met Thanatos bij de hand. In dit openhartige gesprek zijn beide archetypen werkelijk tot leven gekomen. Met een paar waarachtige Phoenixhugs nemen we – zoals het Eros en Thanatos betaamt – afscheid van deze twee bevlogen trainers. 🌿